

Abstrakt

Tato magisterská práce zkoumá na kvantitativních datech delikvenci mladých Čechů a Němců od sedmé do deváté třídy základní školy. Analyzovaná data pocházejí z mezinárodního „self-reportového“ výzkumu delikvence mládeže ISRD-2, který je zakotven primárně v teorii sociálních vazeb (Hirschi 1969/2002) a obecné teorii kriminality (Gottfredson, Hirschi, 1990). Práce proto v prvním oddíle věnuje pozornost těmto a dalším vybraným kriminologickým teoriím, z dalších především teoriím napětí a teoriím kulturní deviace. Ve druhém oddíle se stručně věnuje sociálně-kulturním rozdílům a podobnostem mezi Českou republikou a Německem. Jádrem práce tvoří třetí, analytický oddíl, ve kterém jsou prezentovány výsledky statistické analýzy dat.

V práci dospívám k závěru, že sledované teorie zdaleka nejsou natolik protikladné, jak byly prezentovány autory teorie sociálních vazeb a obecné teorie kriminality. Spíše se zdá, že se jednotlivé teorie doplňují a často dospívají k totožným predikcím. Potvrzují se hypotézy, že některé charakteristiky vztahu žáků ke škole souvisejí s delikvencí: Žáci, kteří chodí do školy rádi, jsou o něco méně delikventní než žáci, kteří do školy rádi nechodí. Žáci, kteří chodí za školu, jsou výrazně více delikventní než ti, kteří za školu nechodí. Naopak špatné výsledky ve škole včetně opakování ročníku někdy v minulosti jsou velmi slabými, takřka nevýznamnými prediktory delikvence. Obecná teorie kriminality a její koncept sebekontroly nacházejí v datech oporu. Nízká sebekontrola měřená behaviorálními projevy i postojovými otázkami je spojena s delikvencí. Objevují se jen malé rozdíly v delikvenci mezi Čechy a Němci.

Klíčová slova

Delikvence mládeže; selfreportový výzkum; srovnávací analýza; kriminologie; škola; teorie sociálních vazeb; obecná teorie kriminality; teorie napětí; teorie kulturní deviace; ISRD-2; Česká republika; Německo.